

Hanna-Leena Mattila kesk

Kirjallinen kysymys aktiivisen viljelyn tukien kustannusindeksin käyttöön otosta ja maataloustukien kohdentamisen uudistamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Aktiiviseen viljelyyn maksettavien tukien tulee jatkossa seurata maatalouden kustannuskehitystä nykyistä paremmin. Tuotantoon kehittävät maatilat investoivat jatkuvasti sekä peltoihin, tuotantorakennuksiin että tekniikkaan. Näistä panostuksista aiheutuu huomattavia ja kasvavia kustannuksia, jotka heikentävät tilojen kannattavuutta, jos tukitasot eivät pysy kustannuskehityksen mukana. Mikäli tuki ei vastaa todellisia tuotantokustannuksia, viljelijöiden mahdollisuudet ja motivaatio täyttää esimerkiksi ympäristö- ja eläinten hyvinvointia koskevia ehtoja heikkenevät olennaisesti.

Esitän, että aktiiviseen viljelyyn maksettaviin tukiin sisällytetään kustannusindeksi, jonka avulla tukitasot tarkistetaan säännöllisesti vastaamaan yleistä kustannustason nousua. Indeksillä rahoitus voitaisiin toteuttaa kohdentamalla tukivaroja uudelleen: vähentämällä tukitasoja tuottamattomilta pelloilta ja korottamalla niitä aktiivisessa tuotannossa oleville pelloille. Tuottamattomilla pelloilla tarkoitetaan esimerkiksi nurmipelloja, joilta ei korjata satoa vaan kasvusto niitetään maahan. Tämä ei koske viljelykiertoon kuuluvia viherlannoitusnurmia. Aktiivisessa tuotannossa olevia pelloja ovat ne, joilla tuotetaan satokasvien kautta ruokaa tai energiaa. Nurmipelloille, joita ei hyödynnetä sadontuotannossa eikä viljelykierron, tulisi maksaa ainoastaan perustulotuki.

Lisäksi tulisi ottaa käyttöön metsityspalkkio heikkotuottoisille pelloille. Pienet, vaikeasti viljeltävät tai huonosti sijaitsevat peltolohkot olisivat tarkoituksenmukaista metsittämistä, ja näistä vapautuvat tukivarat tulisi ohjata aktiiviseen tuotantoon. Metsittämistä varten tulee tarjota riittävä taloudellinen kannustin maanomistajille. Samalla metsätalouden lisääminen tukisi kansallisia ilmastotavoitteita ja vahvistaisi hiilinielua.

Tukivarat tulisi myös budjetoida selkeämmin eri kokonaisuuksiin. Ruoantuotannolle tulisi olla oma budjettinsa ja ympäristö- sekä maisemahyötyjen tuotannolle oma. Tämä lisäisi tukijärjestelmän läpinäkyvyyttä ja vahvistaisi luottamusta siihen, että ruoantuotannon tuet kohdistuvat todelliseen tuotantoon eivätkä pelloille, joilta ei synny satoa.

Kustannusindeksin käyttöönotto, tukien kohdentamisen uudistaminen ja selkeämpi budjettijako vahvistaisivat suomalaisen maatalouden kannattavuutta, parantaisivat viljelijöiden taloudellista toimintakykyä ja tukisivat pitkäjänteisesti kansallista huoltovarmuutta.

Kirjallinen kysymys KK 355/2025 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin, jotta aktiiviseen viljelyyn maksettaviin maataloustukiin sisällytetään kustannusindeksi, joka mahdollistaa tukitasojen säännöllisen ja oikea-aikaisen tarkistamisen vastaamaan maatalouden tuotantopanosten hinnan ja yleisen kustannustason nousua, ja

aikooko hallitus selvittää mahdollisuutta uudistaa maataloustukien kohdentamista siten, että tukitasoja alennetaan tuottamattomilta pelloilta ja vahvistetaan aktiivisessa tuotannossa oleville pelloille?

Helsingissä 24.10.2025

Hanna-Leena Mattila kesk